

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. birželio 5 d.
(OR. en)

8630/20

DEVGEN 76
POLGEN 68
ACP 46
COHAFA 28
RELEX 424
COAFR 153
COWEB 81
ELARG 54
COEST 110
MOG 31
MAMA 68

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2020 m. birželio 5 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 8346/1/20 REV 1

Dalykas: Europos komandos pasaulinis atsakas į COVID-19 protrūkį
– Tarybos išvados (2020 m. birželio 5 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl Europos komandos pasaulinio atsako į COVID-19 protrūkį, kurios, taikant rašytinę procedūrą, buvo patvirtintos 2020 m. birželio 5 d.

Europos komandos pasaulinis atsakas į COVID-19 protrūkį

Tarybos išvados

1. Taryba tebėra labai susirūpinusi dėl pasaulinio COVID-19 pandemijos plitimo, dėl kurio visame pasaulyje toliau miršta žmonės. Ji pripažįsta susijusios ekstremaliosios sveikatos situacijos mastą ir palankiai vertina sveikatos, humanitarinės pagalbos ir vystymosi srities darbuotojų, gydytojų ir mokslininkų, taip pat kitų ypatingos svarbos darbuotojų pastangas. Ši pandemija yra pasaulinė krizė, turinti didelių socialinių ir ekonominių padarinių, dėl kurių didėja įvairių formų nelygybė. Dėl to blogėja jau esamos humanitarinės krizės, įskaitant aprūpinimo maistu krizes, ir kyla grėsmė skurdo panaikinimo pastangoms, darniam vystymuisi, žmogaus teisėms, demokratijai ir teisinei valstybei, taip pat stabilumui ir saugumui visame pasaulyje. Tai metas, kai reikia pasaulinio solidarumo, tarptautinio bendradarbiavimo, veiksmingų kolektyvinių veiksmų ir skaidrumo.
2. Taryba pabrėžia, kad būtina skubiai apsaugoti visų žmonių gyvybes ir pragyvenimo šaltinius, nė vieno nepaliekant nuošalyje. Be to, ji pabrėžia, kad svarbu teikti pirmenybę pastangoms šalyse partnerėse, kurioms labiausiai reikia pagalbos, vadovaujantis Bendru komunikatu dėl pasaulinio ES atsako į COVID-19 protrūkį, ypatingą dėmesį skiriant mažiausiai išsivysčiusioms šalims ir šalims, daugiausia Afrikoje, kuriose padėtis yra nestabili arba kuriose vyksta konfliktai, ir remiant kaimynystės politikos ir Vakarų Balkanų, Lotynų Amerikos bei kitų regionų partnerius.
3. Taryba ragina laikytis teisėmis grindžiamo ir į žmones orientuoto požiūrio, pagal kurį daugiausia dėmesio būtų skiriama pažeidžiamiausioms ir marginalizuotoms grupėms ir pažeidžiamoje padėtyje esantiems asmenims, įskaitant skurstančius miesto gyventojus, migrantus, pabėgėlius, šalies viduje perkeltus asmenis ir juos priimančias bendruomenes, ir religinėms mažumoms priklausantiems asmenims. Taryba pabrėžia, kad ypatingą dėmesį reikia skirti lyčiai, amžiui ir negaliai.

4. Taryba pakartoja ES ir jos valstybių narių įsipareigojimą visapusiškai įgyvendinti Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir Paryžiaus susitarimą, kurie yra itin svarbūs tvariam atsigavimui po COVID-19 krizės. Gaivinimo pastangos yra reali galimybė įgyvendinti „geresnio ir žalesnio atstatymo“ principą, todėl Taryba pabrėžia, kad svarbu pasiekti greitų ir apčiuopiamų rezultatų ir užtikrinti, kad parama būtų suderinta su šalių partnerių gaivinimo planais, kartu skatinant teisingus, tvarius ir įtraukius gaivinimo procesus pagal Europos Komisijos pasiūlytą žaliąjį kursą.
5. Taryba primena esminį ES vaidmenį remiant JT generalinio sekretoriaus vadovavimą pasauliniam atsakui į COVID-19 pandemiją. Taryba remia JT generalinio sekretoriaus raginimą nutraukti ugnį visame pasaulyje atsižvelgiant į pandemiją ir pakartoja remianti Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) koordinavimo vaidmenį užtikrinant pasaulinį atsaką visuomenės sveikatos srityje. Be to, ji pabrėžia, kad reaguojant į šią pasaulinę krizę reikia remti veiksmingą daugiašališkumą ir kad svarbu koordinuoti pasaulinius veiksmus su JT, regioninėmis organizacijomis, visų pirma Afrikos Sąjunga, ir kitomis tarptautinėmis daugiašalėmis organizacijomis bei finansų įstaigomis. Taryba palankiai vertina visapusiškas Tarptautinio valiutos fondo ir daugiašalių plėtros bankų pastangas gerokai paspartinti jų teikiamą paramą besivystančioms šalims joms reaguojant į krizę. Ji taip pat palankiai vertina G 20 ir Paryžiaus klubo iniciatyvą sustabdyti skurdžiausių šalių skolos tvarkymą. Taryba ragina tiek oficialius dvišalius, tiek privačius kreditorius dėti pastangas siekiant koordinuoti tarptautines šalių partnerių skolos mažinimo pastangas, ypatingą dėmesį skiriant šalims, turinčioms mokumo problemų, atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį ir glaudžiai bendradarbiaujant su tarptautinėmis finansų įstaigomis.

6. Taryba visiškai pritaria Europos komandos principui, pasiūlytam bendrame komunikate dėl pasaulinio ES atsako į COVID-19 protrūkį, kuris grindžiamas ES ir jos valstybių narių, įgyvendinimo agentūrų, Europos investicijų banko (EIB) ir kitų Europos finansų įstaigų, įskaitant Europos rekonstrukcijos ir plėtros banką (ERPB), įnašais. Šiuo atžvilgiu Taryba palankiai vertina pranešimą, jog pasinaudojant Europos komandos priemonių rinkiniais bus perskirstyta daugiau kaip 33 mlrd. EUR siekiant pašalinti žlugdantį COVID-19 krizės poveikį šalyse partnerėse ir regionuose partneriuose. Remiantis ES, valstybių narių ir kitų partnerių įnašais, Europos komandos priemonių rinkinys grindžiamas šiuo regioniniu lėšų paskirstymu¹:

- Pasaulis
- Garantijos
- Vakarų Balkanai ir Turkija
- Kaimyninės šalys
- Užsachario Afrika
- Lotynų Amerika ir Karibai
- Azija ir Ramiojo vandenyno šalys
- AKR, regionai
- UŠT

¹ Atitinkamos sumos pateikiamos šių išvadų priede.

7. Taryba palankiai vertina Europos komandos politikos prioritetus, t. y: i) neatidėliotinas reagavimas į neatidėliotiną sveikatos krizę ir susijusius humanitarinius poreikius; ii) sveikatos sistemų ir vandens bei sanitarijos sistemų stiprinimas, taip pat partnerių pasirengimo ir reagavimo pajėgumų stiprinimas ir iii) skubi parama siekiant sušvelninti socialinius, ekonominius ir politinius krizės padarinius. Šiuo atžvilgiu Taryba pabrėžia, kad visos neatidėliotinos priemonės turi atitikti tarptautinę ir humanitarinę teisę, taip pat humanitarinius principus, kartu užtikrinant tvirtą lyčių lygybės perspektyvą visais lygmenimis. Be to, Taryba pakartoja, kad svarbu propaguoti ir puoselėti gero valdymo, žmogaus teisių, teisinės valstybės, demokratijos, lyčių lygybės bei nediskriminavimo principus ir propaguoti saugumą, įgalinančią pilietinę erdvę, socialinę apsaugą, deramo darbo sąlygas, taip pat prieigą prie įtraukaus ir lygiaverčio švietimo, įskaitant nuotolinį mokymąsi, ir visiems užtikrinti mokymąsi visą gyvenimą.
8. Taryba pabrėžia, kad dėl ekstremaliųjų situacijų, įskaitant dabartinę pandemiją, didėja anksčiau buvusi lyčių nelygybė. Todėl Taryba pabrėžia, kad reikia kovoti su smurtu dėl lyties ir smurtu šeimoje, kuris yra krizės padarinys. Be to, Taryba pabrėžia, kad svarbu skatinti vienodas galimybes naudotis kokybiškomis sveikatos priežiūros paslaugomis ir gauti išsilavinimą, ir primena ES įsipareigojimą pagal Europos konsensuą dėl vystymosi toliau laikytis įsipareigojimo propaguoti, ginti ir užtikrinti visas žmogaus teises ir visapusiškai bei veiksmingai įgyvendinti Pekino veiksmų platformą ir Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programą bei jų peržiūros konferencijų rezultatus, ir tebėra įsipareigojusi užtikrinti lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises šiame kontekste.
9. Taryba ragina, kad reaguojant į pandemijos struktūrinį poveikį šalyse partnerėse ir didinant atsparumą būtų užtikrinamas trumpalaikių humanitarinio atsako ir reagavimo į nelaimės priemonių tarpusavio nuoseklumas ir vidutinės trukmės bei ilgesnio laikotarpio paramos programavimas. Taryba pabrėžia, kad dėl ilgesnio laikotarpio atsako turėtų būti sprendžiama atliekant kito laikotarpio (2021–2027 m.) ES vystomojo bendradarbiavimo programavimą, prireikus atsižvelgiant į mūsų įsipareigojimus dėl bendro programavimo. Be to, ji pabrėžia politikos suderinamumo vystymosi labui ir ES vidaus bei išorės politikos ir priemonių sinergijos plėtojimo aktualumą.

10. Taryba pripažįsta išimtinių priemonių poveikį pragyvenimo šaltiniams, maisto sistemoms ir tiekimo grandinėms. Taryba labai susirūpinusi atkreipia dėmesį į padidėjusį maisto stygių bei mitybos nepakankamumą ir į tai, kad dėl COVID-19 rizikos du kartus daugiau žmonių visame pasaulyje kenčia nuo didelio bado. Šiame kontekste Taryba pabrėžia, jog svarbu užtikrinti maisto produktų ir žemės ūkio atsargų prieinamumą.
11. Taryba pripažįsta, kad norint įveikti dabartinę pasaulinę sveikatos krizę ypač svarbu taikyti tvirtesnio humanitarinės veiklos, vystymosi ir taikos susietumo metodą, ir pakartoja remianti Didžiajame susitarime nustatytą įsipareigojimų įgyvendinimą. Taryba pabrėžia, kad svarbu užtikrinti humanitariniams ir medicinos darbuotojams galimybę nekliudomai patekti į šalis ir judėti jose. Šiame kontekste Taryba gerai vertina Komisijos veiksmus kuriant humanitarinės pagalbos teikimo oro tiltą.
12. Taryba akcentuoja ES delegacijų vaidmenį koordinuojant ir užtikrinant įtraukų visų valstybių narių diplomatinių tinklų dalyvavimą, įskaitant Europos vystymosi agentūrų, EIB ir kitų Europos finansų įstaigų, taip pat kitų atitinkamų šalies lygmens subjektų dalyvavimą laikantis „glaudesnio darbo drauge“ požiūrio. Ji taip pat pabrėžia, jog svarbu koordinuoti Europos komandos priemonių rinkinius su šalimis partnerėmis ir kitų tarptautinių paramos teikėjų pastangomis. Būtina užtikrinti šalių atsakomybę ir partnerystę su pilietinės visuomenės organizacijomis bei privačiuoju sektoriumi.

13. Taryba pabrėžia, jog skubiai reikia labiau visuotinio bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, kad visose šalyse būtų paspartintas skubus veiksmingų profilaktinės diagnostikos priemonių, vakcinų ir vaistų nuo COVID-19 skubus kūrimas, gamyba ir naudojimas. Taryba yra įsipareigojusi visiems užtikrinti kokybę, saugą ir vienodas galimybes naudotis šiomis visuotinėmis viešosiomis gėrybėmis, užtikrinant, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje, ir palankiai vertina prieigos prie kovos su COVID-19 priemonių spartinimo iniciatyvą (ACT-A). Taryba ragina skatinti tyrėjų keitimąsi duomenimis, taip pat geresnes galimybes naudotis atsirandančiais moksliniais įrodymais, be kita ko, naudojantis atvirąja prieiga ir atviruoju mokslu. Taryba pabrėžia, kad reikia stiprinti sveikatos saugumą ir pasirengti būsimoms sveikatos krizėms. Ji primena, kad kovojant su pandemija ir norint užkirsti kelią papildomam neigiamam poveikiui kitoms ligoms būtina kurti bei stiprinti sveikatos priežiūros sistemas ir užtikrinti sveikatos ir socialinės priežiūros darbuotojų sveikatos apsaugą bei saugą, ir šiame kontekste pripažįsta esminį PSO vaidmenį. Taryba pakartoja visapusiškai remianti Pasaulinį fondą, Pasaulinį vakcinacijos ir imunizacijos aljansą (GAVI) bei UNITAID ir pripažįsta pastangas, kurias šiuo metu deda kiti partneriai, pavyzdžiui, Parengties epidemijoms inovacijų koalicija (CEPI) pasaulinėje kovoje su pandemija. Turi būti išlaikytas 2020 m. gegužės 4 d. pradėtos ES vadovaujamos įsipareigojimų prisiėmimo iniciatyvos, pagal kurią surinkta 9,8 mlrd. eurų, sukurtas postūmis.
14. Taryba pripažįsta, kad reikia panaikinti skaitmeninę atskirtį ir užtikrinti aukšto lygio kibernetinį saugumą. Ji pabrėžia galimybę tęsti skaitmeninę transformaciją ir ieškoti novatoriškų sprendimų, kaip remti sveikatos priežiūros sistemas ir stiprinti visuomenės atsparumą COVID-19 pandemijos metu ir jai pasibaigus. Be to, Taryba akcentuoja, kad tvarkant asmens duomenis svarbu laikytis aukščiausių etikos standartų.
15. Taryba pabrėžia, jog svarbu, kad Europos komandos veiksmai būtų bendri, greiti, matomi, skaidrūs ir visapusiškai koordinuojami su šalimis partnerėmis ir JT. Taryba dar kartą patvirtina savo vadovaujamąjį vaidmenį teikiant strategines politines gaires įgyvendinant pasaulinį ES atsaką į COVID-19 protrūkį. Ji taip pat ragina toliau plėtoti patikimą komunikacijos strategiją, susijusią su Europos komandos principu, užtikrinant skaidrumą ir kovojant su dezinformacija. Šiuo tikslu Taryba:

- a) ragina Komisiją skirstant išteklius šalims partnerėms remtis bendru poreikių įvertinimu, bendradarbiauti su šalimis partnerėmis ir atsižvelgti į jų reagavimo į COVID-19 planus nustatant spragas ir pagrindinius prioritetus;
- b) ragina Komisiją ir ES valstybes nares toliau dėti pastangas siekiant paspartinti ACT-A iniciatyvoje nustatytų tikslų įgyvendinimą;
- c) pabrėžia, kad reikia užtikrinti sąsają su vidutinės trukmės ir ilgalaikiu programavimu;
- d) skatina tolesnes pastangas remtis įgyta patirtimi ir gerąja praktika siekiant užtikrinti finansinį ir sutartinį lankstumą įgyvendinant pasaulinį ES atsaką į COVID-19 protrūkį;
- e) palankiai vertina bendros stebėsenos sistemos sukūrimą laikantis EBPO Paramos vystymuisi komiteto gairių ir įtraukiant galimą COVID-19 žymenį, kad būtų užtikrinama sutelktų ir paskirstytų išteklių naudojimo atskaitomybė ir skaidrumas, ir ragina visus subjektus dalyvauti, kad būtų greitai ir periodiškai teikiama naujausia informacija apie išteklius vykdant Europos komandos veiklą; be to, Taryba pabrėžia, kad svarbu užtikrinti paramos biudžetui operacijų stebėsenos skaidrumą;
- f) pabrėžia, jog svarbu, kad visi vykdant Europos komandos veiklą dalyvaujantys subjektai derintų veiksmus ir dalytųsi informacija bei vykdytų komunikacijos veiklą šalies lygmeniu, Europos Sąjungoje, šalyse partnerėse ir pasauliniuose bei daugiašaliuose forumuose.
- g) Pritaria termino „Europos komanda“ vartojimui nacionalinėse ar bendrose komunikacijos kampanijose, užtikrinant matomumą ir skelbiant viešus pranešimus, ir tikisi, kad Komisijos tarnybos ir EIVT imsis konkrečių veiksmų, kad užtikrintų patikimą Europos komandos komunikacijos strategiją.

EUROPOS KOMANDOS išorės atsakas į COVID-19 (iki 2020 m. birželio 3 d.)

EUROPOS KOMANDA IŠ VISO (milijonai EUR)	33037
ES valstybės narės	11467
Europos Komisija	13800
EIB	6770
ERPB	1000

Pagal geografinius regionus:

IŠ VISO (milijonai EUR)	IŠ VISO	ES VN	EK	EIB	ERPB
	33037	11467	13800	6770	1000
Pasaulis	9900	8252	648	0	1000
Garantijos	2892	1327	1420	145	0
Vakarų Balkanai ir Turkija	3967	33	1734	2200	0
Kaimyninės šalys	7854	220	5319	2315	0
Užsachario Afrika	4719	1228	2031	1460	0
Lotynų Amerika ir Karibai	1482	198	959	325	0
Azija ir Ramiojo vandenyno šalys	1730	206	1235	289	0
AKR, regionai	346	3	343	0	0
UŠT ir Grenlandija	147	0	111	36	0